

Az ukrajnai osztályharc és a földgáz

Az a nyilvánvaló tény, hogy az emberiség történelmét nem egy mindent átfogó összeesküvés határozza meg, még nem érvényteleníti azt a másik, nem kevésbé nyilvánvaló igazságot, hogy az emberiség történelmében folyamatosak az összeesküvések.

Ez akkor válik szembetűnővé, mikor feltesszük a kérdést, hogy mi is az az összeesküvés. Nos, összeesküvésnek azt nevezzük, amikor emberek vagy szervezetek megegyeznek, hogy egy társadalmi cél elérése érdekében egyesítik erőfeszítéseiket. Ennyi. Néha, de korántsem feltétlenül ehhez jön még az a tény, hogy a cselekedetek koordinálására született megállapodás nem nyilvános azok számára, akik az összeesküvésben nem vesznek részt. A politikai, gazdasági és társadalmi életben természetesen mindig vannak összeesküvések.

A Dow Jones Index névadója, John Dow azt mondta, hogy a „piac mindentudó”. Azonban az ukrán Euromajdan¹ 2013. novemberi létrejötte óta – mivel az a gazdaság állapotát jelző hőmérőként is funkcionál – a tőzsdei elemzők bizonyos értetlenséggel jegyezték meg, hogy a kijevi események legkisebb fordulata is közvetlen és egyenes hatással van a Gazprom-részvények árfolyamára. Ráadásul nemcsak arról volt szó, hogy egyszerűen megváltozott a részvények jegyzése, hanem arról is, valaki célirányosan nagy mennyiségű részvényt vett és adott el. Fontos tudni, hogy a Gazprom részvényei esetében is létezik a konverzió az ún. Amerikai Letéti Értékjegyre (American Depositary Receipt, ADR).² Ezekre az ADR-papírokra a Gazprom esetében a The bank Of New York Mellon adja a garanciát és szabadon fognak Oroszország határain kívül is. Tehát ily módon a Gazprom-részvények könnyűszerrel ADR-értékjegyekre konvertálhatók és fordítva.

A tőzsdéken a bennfentes kereskedelem formálisan tilos, de senki sem tudja megakadályozni azt, ezért a tőzsdék működését szabályozó intézmények inkább hallgatnak az ilyesfajta esetekről. És ha felemlítjük, hogy az Euromajdan annak az EU-nak és USA-nak a közvetlen utasítására cselekedett, melyek óriási mértékű anyagi eszközökkel támogatták a kijevi eseményeket, akkor máris arra utaltunk, hogy kik is rendelkeztek ezzel a bennfentes tudással, és sok mindent megértünk a Gazprom részvényárfolyamainak dinamikájából. „Mi már hallottunk – hangsúlyozták az orosz Külügyminisztériumban –, a Majdan vezéreinek felhívásairól az ukrán területen áthaladó gázvezetékek

felrobbantására és az együttműködésre a nemzetközi profi terrorista szervezetekkel.”

Azt a végletekig kiélezett társadalmi harcot, amely Ukrajnában zajlik, természetesen meghatározták a társadalom belső erőviszonyai, de indítókulcsként mégiscsak az a kemény harc szolgált, amely a többmilliárdos nyereséget jelentő európai gázpiac újrafelosztásáért indult meg. Ezt a kulcsot az EU és az USA forgatta meg, amikor megsemmisítette a fiatal ukrán demokráciát, és nyíltan fasiszta vezetőket ültetett a hatalomba, még ha más politikai erőkkal koalícióban is. És ilyen módon ez nem orosz–ukrán, hanem orosz–európai konfliktus.

Az USA is rendkívül módon érdekelt benne, hiszen az elmúlt két évben nettó gázexportórré vált, és az amerikai bankok rendkívül költséges, a gáz cseppfolyósítását és visszagázosítását végző terminálok kiépítését támogatták. Néhány szakember úgy véli, hogy Amerika már másfél év múlva képes lesz az orosz gázt amerikaival helyettesíteni, elsősorban a fejlett Európa számára. Sok tekintetben ez azzal magyarázható, hogy a gázpiac földrajzilag erősen szegmentált: az amerikai gázárak (hozzávetőlegesen 100 dollár/1000 m³) jelentősen alacsonyabbak az európainál (vö. Németországgal, ahol ugyanennyi gázért 400 dollárt fizetnek), vagy még inkább Japánnal (ahol 700 dollárba kerül ezer köbméter gáz).

Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az olajüzletben a nagy profit nem a kitermelésben képződik (mi az a 100 dollár egy nagy hordó olajért!), hanem a benzinkutakon (1,5 euró/liter!). Nincs ez másképp a gázzektorban sem: a pénzfolyam elsősorban nem a vezetékekben vagy a cseppfolyósított gáz (LNG) tartályhajóin koncentrálódik, hanem a lánc legvégén – a mi konyháinkban vagy bojlereinkben (sokkal kisebb mértékben a szerves szintézissel foglalkozó gyárakban és villamos erőművekben). Itt vannak az igazán nagy pénzek. És hogy kié lesz a sok pénz – nos ez az alapvető magyarázat arra, hogy miért is támogatja az EU és az USA az Euromajdan fasisztáit és juntájukat.

Ne zavarjon meg bennünket az a tény, hogy a kijevi juntában (és az Euromajdanon) a nyíltan banderista³ fasisztákon kívül más erők is képviseltetik magukat – Hitler első kormánya szintén koalíciós, az alkancellár pedig von Papen volt (Merkel kancellár pártja, a CDU pedig egyenes ági leszármazottja von Papen Centrumpártjának).

A világ vezető pénzügyi-ipari csoportosulásai igen erőteljesen igyekeznek befolyásolni a piac egész szerkezetét, ki akarják szorítani onnan a Gazpromot, és itt a cél szentesíti az eszközt. A tét hatalmas! Elsősorban nem arról van szó, hogy a Gazpromot aprópénzért megszerezzék, jöllehet ez se utolsó szempont, inkább arról, hogy megkaparintsák azt az óriási pénzhegyet, amit attól a lakosságtól lehet beszédni, mely többszörösen túlfizeti a gázt a számtalan közvetítőnek köszönhetően, ezzel biztosítva a csillagászati és semmivel sem összemérhető extraprofitot. Tehát nem a gáztermelő és Ukrajna hatalmas

csőhálózatát igénybe véve szállítást végző Gazprom a fontos, hanem a közvetítők vagyonának homályban maradó tulajdonosi szerkezete a lényeg, melyre persze rávetették magukat az amerikai és az európai hatalmasságok.

Ezért is találták ki az EU Harmadik energiacsomagját, mely túszul ejtette Ukrajna egyszerű népét. A csomag Oroszország számára kedvezőtlen feltételeket diktál, mert nem garantálja a vezetékrendszerbe fektetett kolosszális beruházások megtérülését, ami drasztikusan megdrágítja a Gazprom számára a hitelforrásokat. A Gazpromot egyszerűen megpróbálják kiszorítani az európai gázkereskedelemből (nem mint gázszállítót, bár ilyen cél is létezik, hanem mint olyan gázkereskedőt, amely a hasznát közvetlenül a végső fogyasztóktól kapja a közvetítők bonyolult rendszerén keresztül).

Éppen az igazságtalan, pozícióját gyengítő Harmadik energiacsomag ellen vívott harcában kényszerült Oroszország a számára kedvezőtlen alkut megkötni Janukovics elnökkel. A Harmadik energiacsomag megengedi, hogy felmondják a Gazprommal kötött hosszú távú szerződéseket, melyek garanciát jelentettek a csővezetékek kiépítésére felvett hitelekre.

A Janukovics–Azarov-kormány okos és ravasz gazdaságpolitikája Oroszországot az ukrán költségvetési deficit kiegyenlítésére kényszerítette. 15 milliárd dolláros hitelt biztosított, és jelentős gázárkedvezményt is kapott Ukrajna. Amerikának és az EU-nak nem tetszett Ukrajna önállósága a gázkonfliktusban, ezért finanszírozták meg a demokratikusan megválasztott elnök erőszakos leváltását. Arszenyij Jacenyuk banderista kabinetjének gazdaságpolitikája nem volt más, mint az IMF előírásainak megfelelő reformok végrehajtása, melynek alapelve a „fizessen a lúzer!” szlogennel írható le.

A gázkonfliktusban a tét oly hatalmas, hogy a Harmadik energiacsomag egyik következménye Líbia szuverenitásának felszámolása lett. Érdekes, hogy ennek az afrikai országnak a NATO-bombázása éppen 2011 márciusában kezdődött, amikor a Harmadik energiacsomag kötelező érvényű hatályba lépett az EU országaiban. Egyébként akadnak olyanok, akik ezt merészen véletlen egybeesésnek tartják. (Kadhafi tábornok sok más mellett hatalmas cseppfolyósított földgázkereskedelmi hálózat tervezésébe fogott, ideértve észak-németországi kirakodási terminálok építését is.)

A gázpiac globális újrafelosztásakor a monopóliumok nem riadnak vissza se a bombázástól, se a totális háborútól. Ha innen nézzük, akkor nem is tűnik olyan borzasztónak fasisztákat juttatni hatalomra.

Ha Ukrajna nem egy olyan „szomszédsági” ország lenne, amely az ipar gyorsléptékű leépítésével törekszik az európai integrációba (csak Oroszországba évente 3 millió fő – a felnőtt lakosság 15%-a – megy dolgozni és ugyanennyi az EU-ba), ha gazdag, iparilag is dinamikusan fejlődő, súlyos munkaerőhiánnyal küszködő állam lenne, akkor vajon

lehetséges lett volna, hogy a krími lakosok ilyen egyöntetűen szavazzanak az Orosz Föderációba való belépésre, Donyeck és Harkiv fegyvertelen népe kormányzati épületekhez vonult volna?

A mai Ukrajna olyan ország, ahol nyíltan fasiszta érzelmű emberek vannak hatalmon, ahol az EU törekvései folytán szétzilált gazdaságot és szörnyű politikai rezsimet találunk, és ahol a minimális stabilitás garanciája is hiányzik. A Krím (illetve délkeleti régiók) számára Ukrajna kötelékében maradni megfosztva magukat a hatalmas kiterjedésű Oroszországgal való gazdasági és részben migrációs integrációtól, ez ellentmond a józan észnek, a racionalitásnak.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az Eurómajdan első áldozatai éppen – a részben délkeleti és galíciai – ukránok voltak, a zsidók, és a „muszkák” csak utánuk jöttek. Segítenünk kell az ukrán népnek, hogy megszabaduljon a fasiszta-banderista Eurómajdantól, *mely erőszakkal ragadta magához a hatalmat* és olyan juntát juttatott hatalomra, melynek első dolga az volt, hogy oligarchákat nevezzen ki kormányzóknak és elfogadja az IMF szociálkannibalista programját. A cél egy banderistáktól mentes demokratikus Ukrajna kell legyen, ahol nem az oligarchikus és komprádor tőke az úr!

A XXI. század emberisége egyszerűen nem engedheti meg magának, hogy Európa közepén – elpusztítva minden létező demokratikus normát – nációk kerüljenek erőszakkal hatalomra, és az teljesen lényegtelen, hogy valakivel koalícióra lépve vagy önállóan.

Fontos megértenünk, hogy a politikai vakság nem azt jelenti, hogy soha nem vétünk hibát, hanem azt, hogy a hibákat nem javítjuk ki.

Jegyzetek

- ¹ Az Euromajdan a 2013. november 21-én Kijevben kezdődött ukrainai utcai tüntetéssorozat és az általa kiváltott események összefoglaló, elvont elnevezése. Az Euromajdan jelentése ukrán nyelven szó szerint: Európai Tér. Ez a kifejezés részben Kijev főterére utal, egyben arra az elvont „térre”, melyben az események zajlanak. (A szerk.)
- ² Az ADR olyan tőzsdén forgalmazott értékpapír (elismervény, értékjegy), amely egy másik ország vállalati részvényéből képvisel valahány darabot. (A szerk.)
- ³ Sztepan Bandera a német fasiszta csapatokkal szövetséges katonai alakulatokat hozott létre és vezetett a Szovjetunió ellen. Mai követői nyíltan hitleristának vallják magukat. (A szerk.)

(Fordította: Vértes Judit)